

5 Mål

Utvecklingen av Sveriges transportsystem styrs av politiska beslut. Riksdagen fastställer övergripande transport-politiska mål som de olika trafikverken omsätter i nationella handlingsplaner. Länsstyrelser och kommuner fattar beslut om regionala respektive kommunala mål. Transportsystemet påverkas också av nationella, regionala och lokala miljömål. För Norrbottenregionen har Banverket formulerat projektmål.

5.1 Övergripande mål

Transportpolitiska mål

Sveriges riksdag har beslutat att det övergripande transportpolitiska målet ska vara att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Det övergripande målet har utvecklats i följande sex delmål:

- **Tillgängligt transportsystem:** Transportsystemet ska utformas så att medborgarnas och näringslivets grundläggande transportbehov kan tillgodoses.
- **Hög transportkvalitet:** Transportsystemets utformning och funktion ska medge hög transportkvalitet för medborgarna och näringslivet.
- **Säker trafik:** Det långsiktiga målet ska vara att ingen dödas eller skadas allvarligt till följd av trafikolyckor. Transportsystemets utformning och funktion ska anpassas till detta.
- **God miljö:** Transportsystemets utformning och funktion ska anpassas till krav på en god och hälsosam livsmiljö för alla, där natur- och kulturmiljö skyddas mot skador. God hushållning med mark, vatten, energi och andra naturresurser ska främjas.
- **Positiv regional utveckling:** Transportsystemet ska främja en positiv regional utveckling genom att dels utjämna skillnader i möjligheterna för olika delar av landet att utvecklas, dels motverka nackdelar av långa transportavstånd.
- **Jämställt transportsystem:** Transportsystemet ska vara utformat så att det svarar mot både kvinnors och mäns transportbehov. Kvinnor och män ska ges samma

möjligheter att påverka transportsystemets tillkomst, utformning och förvaltning och deras värderingar ska tillmätas samma vikt.

Miljökvalitetsmål

Nationella miljökvalitetsmål

Det finns 15 nationella miljökvalitetsmål som har beslutats av riksdagen. Målen beskriver de egenskaper som vår natur- och kulturmiljö måste ha för att samhällsutvecklingen ska vara ekologiskt hållbar. Det övergripande målet för miljöarbetet är att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Det innebär att påverkan på miljön ska ha reducerats till nivåer som är långsiktigt hållbara.

Regionala miljökvalitetsmål

Länsstyrelserna har fått i uppdrag av regeringen att regionalt anpassa och precisera de nationella miljökvalitetsmålen.

Västerbottens län

Regionala miljökvalitetsmål och delmål finns redovisade i rapporten "Miljökvalitetsmål, delmål och helhetsstrategier, Samverkan för hållbar utveckling i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen, 2004" Målen har antagits av länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen (mål nr 13 Levande skogar).

Norrbottens län

Regionala miljökvalitetsmål för Norrbotten finns redovisade i rapporten "Miljömål för Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbottens

län och Skogsvårdsstyrelsen, 2004". Målen har antagits av länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen (mål nr 13 Levande skogar).

Lokala miljö kvalitetsmål

Umeå kommun

Umeå kommun har i dagsläget inga fastställda lokala miljömål.

Robertfors kommun

Robertfors kommun har i dagsläget inga fastställda lokala miljömål.

Skellefteå kommun

Skellefteå kommun har tagit fram förslag till lokala miljömål med utgångspunkt från de nationella och regionala miljömålen. Förslag till miljömål finns redovisade i rapporten "På väg mot en hållbar framtid, miljöfakta 2004, Skellefteå kommun, Bygg- och miljö-

kontoret, 2004". Målen är inte fastställda av kommunfullmäktige.

Piteå kommun

Piteå kommun har i dagsläget inga fastställda lokala miljömål.

Luleå kommun

Luleå kommun har i dagsläget inga fastställda lokala miljömål.

Uppfyllelse av miljömålen

I tabellen anges på vilken nivå, systemnivå eller delsträcka, som utformning och/eller lokalisering av Norrbotniabanan har störst påverkan på miljö kvalitetsmålen.

Nationella miljö kvalitetsmål		Ansvarig myndighet	Systemnivå Norrbotniabanan	Delsträcka
1	Begränsad klimatpåverkan	Naturvårdsverket	X	
2	Frisk luft	Naturvårdsverket	X	
3	Bara naturlig försurning	Naturvårdsverket	X	
4	Giftfri miljö	Kemikalieinspektionen		X
5	Skyddande ozonskikt	Naturvårdsverket	X	
6	Säker strålmiljö	Statens strålskyddsinstitut		X
7	Ingen övergödning	Naturvårdsverket	X	
8	Levande sjöar och vattendrag	Naturvårdsverket		X
9	Grundvatten av god kvalitet	Sveriges Geologiska undersökning		X
10	Hav i balans samt levande kust och skärgård	Naturvårdsverket		X
11	Myllrande våtmarker	Naturvårdsverket		X
12	Levande skogar	Skogsstyrelsen		X
13	Ett rikt odlingslandskap	Jordbruksverket	X	X
14	Storslagen fjällmiljö	Naturvårdsverket	Berörs inte	Berörs inte
15	God bebyggd miljö	Boverket	X	X

Tabell 5.1: Nationella miljö kvalitetsmål och översiktlig bedömning av Norrbotniabananans påverkan på dessa (systemnivå eller delsträcka)

Banverkets framtidsplan

Banverket har i sin framtidsplan för perioden 2004–2015 formulerat strategier för person- och godstrafik. För snabba persontåg i hastigheter över 200 km/h finns en strategi för år 2030 som omfattar förbindelser mellan Stockholm, Göteborg och Malmö samt städerna utmed Norrlandskusten.

För godstrafiken omfattar strategin viktiga stråk och noder inom landet samt kopplingar till de viktigaste transportstråken i Europa. Det långsiktiga målet är att de strategiska godsstråken och noderna ska vara fullt utbyggda för att klara 750 meter långa tåg.

Norrbotniabanan ingår i strategin men bedöms inte att vara färdigbyggd år 2030.

5.2 Projektmål

Målet för projektet är att genomföra förstudier för Norrbotniabanan enligt uppsatta tidplaner och med hög kvalitet. Arbetet skall kännetecknas av att lokalisering och utformning av Norrbotniabanan sker:

- På ett ändamålsenligt och långsiktigt hållbart sätt.
- I enlighet med Miljöbalkens intentioner och i enlighet med nationella och regionala miljömål.
- Med en bred samhällelig förankring.
- Med god gestaltning och med stor hänsyn till optimerad anläggningskostnad.
- Så att gods- och persontransporter kan ske på ett snabbt, säkert, effektivt och konkurranskraftigt sätt.
- Så att regionförstoring av arbetsmarknader, kultur- och fritidsutbud samt samhällsservice längs kuststråket och stråkets influensområden främjas.

5.3 Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

Vid byggande av järnväg, liksom vid andra åtgärder och verksamheter som kan påverka miljön i något avseende, måste miljöbalkens allmänna hänsynsregler enligt 2 kap iakttas. Dessa regler är grundläggande och måste alltid uppfyllas då frågor om tillåtlighet, tillstånd, godkännande och dispens prövas.

Banverkets arkitekturpolicy

Järnvägen ska erbjuda positiva upplevelser

Järnvägs miljön utgör en arkitektonisk helhet där alla ingående delar ska gestaltas med samma omsorg. God arkitektur ska prägla alla Banverkets byggnadsverk. Järnvägen ska formas i samspel med landskap och stad, så att resenärer och omgivning erbjuds positiva upplevelser i en vacker och väl fungerande miljö. Arkitekturfrågorna ska beaktas i alla skeden av planerings-, projekterings- och byggprocess och därefter i fortsatt skötsel och förvaltning.

God järnvägs miljö i stad och landskap

Stationsmiljöns funktioner och estetiska egenskaper ska utvecklas utifrån järnvägsresenärens behov. God stationsarkitektur ska ses som ett medel att uppnå miljöer som präglas av god funktion, enkelhet, trygghet och stora skönhetsvärden. Järnvägens stela geometri, tekniska karaktär och livslängd gör att Banverket ska ställa stora krav på en omsorgsfull och tidsbeständig utformning av järnvägs linje och omgivande landskap. Broarkitektur och formgivning av konstbyggnader ska ägnas särskild omsorg, vid nybyggnad såväl som byten och upprustningar.

Konst i järnvägs miljö

Järnvägs miljön som lämplig plats för offentlig konst ska alltid övervägas vid ny- och ombyggnadsprojekt. Konstnärlig gestaltning i järnvägs miljöer ska integreras genom att det konstnärliga arbetet samordnas med övriga insatser.

Klotterfri järnvägs miljö

Järnvägsresenärer och omgivning har rätt att möta en hel, välskött och klotterfri järnvägs miljö!